

संघीय गठबन्धनं एमालेया वैचारिक प्रतिवाद याइगु एमाले लगायत विपक्षी दलतय्सं ज्याभ्वः छय् लिछ्यात ?

ज्वजलपा वा:पौ /

नेपाःया प्रमुख राजनीतिक पार्टीतय्गु दथुइ धुविकरण जुया वनाच्वंगु दु। विशेष याना संविधान संशोधन यायेगु सवाल, निर्वाचन यायेगु सवालयात कया।

सत्तापक्ष दल कांग्रेस व माओवादी केन्द्र थःपिन्सं व्यवस्थापिका संसदय् यंकाःगु संविधान संशोधनया प्रस्तावयात पारित याना स्थानीय निकायया चुनाव यायेगु नाप नाप प्रदेश व संघीय संसदया नं चुनाव यायेगु कथंया कुतः यानाच्वंगु दु। मेखे प्रमुख प्रतिपक्ष दल एमाले धाःसा संविधान संशोधन याके मबिइगु कथंया सदनय् संघर्ष याना संसदया बैठक तक अवरोध यानाच्वंगु दु। थ्व हे इलय् संविधानप्रति असन्तुष्ट प्वंकाः वयाच्वंगु संघीय गठबन्धनं संविधान संशोधनया प्रस्ताव परिमार्जन याना संसदपाखें पारित यायेगु कथंया प्रक्रिया न्ह्याकेमाः धकाः माग याना वयाच्वंगु दु।

थ्व हे भ्रुवल्य प्रमुख प्रतिपक्ष दल एमाले लगायत विपक्षी दलतय्सं संशोधन विधेयकविरुद्ध येंय प्रदर्शन यायेगु धकाः घोषणा यानातःगु ज्याभ्वःयात लिछ्याःगु कारण छु खः धकाः मनुतय्सं न्हयसः तयाहःगु दु। एमाले पुष १७ गते येंय तःजिक यायेगु धाःगु शक्ति प्रदर्शन व विरोधसभायात आः २२ गते यायेगु धकाः निर्णय याःगु खः। वंगु पुष ७ गते च्वंगु विपक्षी दलतय्गु मंकाः बैठकं अथे संघर्षया ज्याभ्वः लिछ्याःगु धइगु विपक्षी दल दुने हे विवाद ब्वलंगुलिं खयेमाः धकाः अनुमान यानाहःगु दु। अथे हे गुलिं गुलिसिनं धाःसा विपक्षी दलतलिसे सरकारं वार्ता यानाच्वंगु अवस्थाय् उगु कथंया संघर्षया ज्याभ्वः यात धाःसा जनतां बांलाःगु मिखां स्वइमखु धकाः हे अथे लिछ्यायेगु ज्या याःगु खयेमाः धकाः टिप्पणी यानाहःगु

दु। सरकारं प्रमुख विपक्षी दल एमालेया अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीलिसे लगातार रुपं वार्ता यानाच्वंगु अवस्था दु। निर्वाचन याना संविधानयात कार्यान्वयन यायेगु नितिं हे संविधान संशोधनया प्रस्ताव हयागु धकाः सत्ता पक्षया नेतातय्सं धायेगु याना वयाच्वंगु दुसा आःया अवस्थाय् चुनावया नितिं हयेमाःगु विधायक तक संसद अवरोध जुया पनाच्वंगुलिं ज्यामछिना छगु कथंया सहमति यायेगु नितिं दुने दुने कुतः जुयाच्वंगुलिं हे आन्दोलनया ज्याभ्वः लिछ्याःगु खः धकाः तक धायेगु यानाहःगु दु।

थ्व हे भ्रुवल्य नेकपा एमालेसहितया विपक्षी दलतय्गु मुँज्या च्वना संविधान संशोधन विधेयक विरुद्ध थप आन्दोलन धकाः घोषणा याःगु दु। एमाले संसदीय दलया उपनेता सुवास नेम्वाङया अध्यक्षताय् बिहीवाः च्वंगु विपक्षी दलतय्गु बैठकं दबावमुलक आन्दोलनया थप ज्याभ्वः घोषणा यायेगु निर्णय याःगु खः।

बैठकं संशोधन विधेयकयात गुगु नं हालतय् संसदमा टेबल याके मबिइगु व पंगः थनेगु निर्णय याःगु खः।

विपक्षी दलतय्गु संविधान संशोधनया आन्दोलनया नेतृत्व यानादीमह एमालेया अध्यक्ष केपी ओली खःसां वय्कःया हे उपस्थिति मजुइकं अथे आन्दोलनया ज्याभ्वः लिछ्याःगु खः। न्हापांनिसें गबले गबले ज्यामछिगु अवस्था वइ अबले अबले बैठकय् तक सहभागी जुया मदीमह अर्थात अनुपस्थिति जुयादीमह नेता ओली थुगुसी नं विपक्षी दलया बैठकय् हे उपस्थिति जुया मदीगु धइगु गनं थतः ज्यामछिना जकं मखुला धकाः तक न्हयसः ब्वलना वःगु दु।

थ्व हे भ्रुवल्य संघीय गठबन्धनं धाःसा एमालेलिसे वैचारिक प्रतिवाद याना वना आन्दोलनया वातावरण तयार यायेगु रणनीति

ज्वंगु दु। मधेसी मोर्चासहितया संघीय गठबन्धनं प्रमुख प्रतिपक्षी दल एमालेयात जातीय नापं सामाजिक सहिष्णुता स्यंकेगु नापं देसय् साम्प्रदायीक कचवं हयेगु नितिं न्ह्याः वन धकाः निष्कर्ष पिकाःगु दु। ७ गते च्वंगु संघीय गठबन्धनया बैठकं उगु कथं ठहर याःगु खः।

एमालेया गतिविधि प्रतिगमनकारी जूगु ठहरयासैं अज्वःगु गतिविधि राष्ट्रिय एकता कमजोर याइगु व मुलुकयात अनिश्चितकालीन गृहयुद्धपाखे यंकीगु ख्याचः तक बिउगु दु।

गठबन्धनया संयोजक उपेन्द्र यादवं जारी यानादीगु विज्ञप्तिइ धयातःगु दु 'संघीयता, गणतन्त्र, धर्मनिरपेक्षता, समावेशी लोकतन्त्र थेंजाःगु महत्वपूर्ण उपलब्धीयात धरापय लाका मुलुकयात प्रतिगमनपाखे यंकेगु ज्या तत्काल बन्द यायेमाः।'

गठबन्धनं कांग्रेस व माओवादी केन्द्रलिसे प्रचण्ड सरकार गठनया न्हयः यानागु स्मू बुँदाया सहमति कार्यान्वयन यायेगु कथं संविधान संशोधनया प्रस्ताव परिमार्जन याना संसदय् प्रक्रिया न्ह्याकेमाःगु माग तक याःगु दु। अथे हे छवाःया दुने येंय तःजिक अन्तर्क्रिया यायेगु नाप नाप भिगू प्रदेशया पक्षय् आन्दोलनया नितिं जनमत निर्माण यायेगु धकाः नं निर्णय याःगु दु। उकिया नितिं एमालेलिसे वैचारिक रुपं प्रतिवाद याना वनेगु रणनीति ज्वंगु दु। छुखे संघीय गठबन्धनं एमालेलिसे वैचारिक रुपं प्रतिवाद याना वनेगु धकाः निर्णय याःगु, मेखे विपक्षी दलतय्गु बैठकय् केपी ओली उपस्थिति जुयामदीगु नापं सरकारं ओलीलिसे लगातार रुपं वार्ता यानाच्वंगु अवस्थाय् विपक्षीदलतय्सं प्रदर्शन यायेगु ज्याभ्वः लिछ्याःगु जकं मखुला धकाः राजनीति ख्यलय् न्हयसः तयाहःगु दु।

प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०७३/०९/०९

घरको नक्सा बनाउन सिल्ड टेन्डर आहवान

यस दर्शन वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.मा रहेको की.न.पा. वडा नं १७ नगाउँ मुल सडकमा रहेको जग्गामा भुकम्प प्रतिरोधात्मक व्यापारिक भवन निर्माण गर्नुपर्ने भएकोले तल उल्लेखित शर्तहरूको अधिनमा रही Engineering Consulting फर्महरूलाई टेन्डर पेश गर्नको लागि यो सुचना प्रकाशित गरिएको छ।

Sealed Tender का साथ पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू :

- १.Detail Design,Drawing, Itemwise estimate,Supervision को भ्याट समावेश नभएको दर रेट अंकमा स्पष्ट रुपमा भरिएको मुल्य विवरण।
- २.नेपाल सरकारको आधिकारिक निकायमा रजिष्ट्रेशन भएको प्रमाण पत्र (नवीकरण सहित) को प्रतिलिपि।
- ३.PAN तथा VAT प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि।
- ४.गत आ.व.को कर चुक्ता प्रमाणपत्र (Tax Clearance Certificate)
- ५.कम्तीमा १ वर्षको अनुभव र सम्बन्धित संस्थाहरू बाट प्राप्त अनुभवको प्रमाण पत्र।
- ६.कम्पनीको Profile।

Sealed Tender का शर्तहरू :

- १.तोकिएको योग्यता पुगेका ईच्छुक प्रतिस्पर्धी Engineering Consulting फर्महरूले आवश्यक प्रमाण तथा कागजातहरूका साथमा लाह छाप लगाई बन्द गरिएको खाममा टेन्डर पेश गर्नुपर्नेछ।
- २.गर्नुपर्ने Detail, Design,Drawing, Itemwise estimate,Supervision को अलग अलग दररेट पेश गर्नु पर्नेछ।
- ३.उपयुक्त बमोजिम टेन्डर को सुचना प्रथम पटक प्रकाशित भएको ३० (तीस) दिन अर्थात २०७३/१०/१० गते २३ जनवरी २०१७ भित्र संस्थाको कार्यालय, कीर्तिपुर, बाहिरी गाजुको रि सेप्सनमा दर्ता गर्नुपर्नेछ र उक्त दिन सार्वजनिक विदा पर्न आएमा त्यसको भोलिपल्ट सम्म टेन्डर

- पेश गर्ने अन्तिम म्याद हुनेछ। अन्तिम दिनको अपरान्ह ४ बजे भित्र आई नपुगेका टेन्डरलाई समावेश गरिने छैन।
- ४.आफनो प्रस्तावित दर रेट तथा अन्य आवश्यक कागजात सहित प्रस्ताव (Tender Document) सिलबन्दी गरी माथि उल्लेखित ठेगानामा पठाउनु पर्नेछ। सामाग्रीहरूको दररेटको हरेक पाना तथा सिलबन्दी खामको बाहिर पट्टि प्रतिस्पर्धी आपूर्तिकर्ता फर्म/कम्पनीको छाप तथा आधिकारिक व्यक्तिको हस्ताक्षर भएको हुनुपर्नेछ। मुल्य विवरणको हरेक पानाको तल पट्टि आपूर्ति कर्ताको छाप तथा आधिकारिक व्यक्तिको हस्ताक्षरका साथै कुनै अङ्क बदल्नु परेमा एउटा धर्सोले मात्र काटेर त्यसैको छेउमा नयाँ अङ्क लेखी त्यस्तो स्थानमा समेत आधिकारिक हस्ताक्षर र छाप लगाउनु पर्नेछ।
५. टेन्डर मुल्याङ्कन समिति द्वारा रीतपूर्वक प्राप्त प्रस्तावहरूको तुलनात्मक अध्ययन तथा विश्लेषण गरिनेछ।
- ६.सहकारी भवनको नक्सा बनाएको अनुभव भएकाहरूलाई विशेष ग्राह्यता दिइनेछ।
- ७.कुनै पनि Bid पूर्ण वा आसिक रुपमा स्वीकृति गर्ने वा नगर्ने सम्पूर्ण अधिकार यस संस्थामा निहित रहनेछ।

दर्शन वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

ज्वजलपा वा:पौ

सल्लाहकार
श्रीकृष्ण महर्जन
प्रकाशक:

नजरराम महर्जन
सम्पादक

श्रीकृष्ण तण्डुकार
ले-आउट:

ज्वजलपा डेस्कटप
संवाददाता

भरत महर्जन, निरजमान सिंह
थाकू

प्रिन्ट स्काई, यें

ज्याकू: निखासी त्वा: किपू नपा-३

फोन ल्या: ४३३३००७, ९८४१४०१०७७

ई-मेल : jwojalapaweekly@gmail.com

सम्पादकिय

नेपालमण्डल दाफा महोत्सव

स्वनिगःया आदिवासी नेवाःतय्गु सभ्यता विकास जूगु लाग्ना धइगु तत्कालिन अवस्थाय् नेपालमण्डल लागाय् खः । भिर्निगू जिल्ला दुथ्यानाच्वंगु ऐतिहासिक नेपालमण्डल लागाय् विकास जूगु नेपालभाषा, नेवाः संस्कृति, कालाकृति व जीवन पद्धति हे नेवाः सभ्यता खः । नेपालमण्डलया नेवाःतय्सं विकास याःगु नेवाः संस्कृतिया प्रमुख आधार जुयाच्वंगु धइगु दाफा संस्कृति खः । जीवन्त नापं अमूर्त संस्कृति दाफा संस्कृतिया त संरक्षण, सम्बर्द्धन, विकासनिसें युवा पुस्तायात आकर्षित यायेगु अले राज्यया ध्यान सालेगु नितिं यानाच्वंगु छगू महत्वपूर्णगु ज्याभ्क्वः खः नेपालमण्डल दाफा महोत्सव ।

नेपालमण्डल टेलिभिजनया ग्वसालय् जुयाच्वंगु नेपालमण्डल दाफा महोत्सव धइगु प्यद्वसिवें अप्वः नेवाः कलाकारपिं छगू हे दबुलिइ दनीगु, दाफा थायेगु नाप नापं दाफा खलकं म्वाका वयाच्वंगु थीथी कथंया प्याखं तकं न्हयव्वयेगु यानाच्वंगु दु । वंगु क्वःपुजा दिनिसें सुक्रवाः व शनिवाः पतिकं जुयाच्वंगु अले नेपालमण्डल टेलिभिजनय् प्रत्यक्ष प्रसारण जुयाच्वंगु दाफा महोत्सवं दाफा संस्कृतियात म्वाकाचर्विपिं नेवाः कालाकारपिन्त तःधंगु हःपाः जुयाच्वंगु दु ।

राज्यया ग्वहालि बिना हे नेवाःतय्सं थःपिन्सं हे म्वाका वयाच्वंगु दाफा संस्कृतिइ जीवन पानादीपिं ज्याथः ज्याथीपिं तकं टेलिभिजनया माध्यमं सकलसिगु न्हयःने यंकेगु नापं दाफा संस्कृतियात म्वाका तयेगु नितिं हःपाः बिइगु ज्या जुयाच्वंगु दु । थ्व छगू कथं नेवाः समाजया नितिं जक मखु नेपाःया नितिं हे तःधंगु उपलब्धी जुयाच्वंगु अवस्था दु । थुक्रिया नितिं सकलसिनं ग्वहालि यायेमाःगु अवस्था दु ।

गजल शौरभ शाक्यया

गजल-१२

छ बाहेक, सुं न्ह्यःने दं वःसा
कविता हे खः, जितःथं वःसा ।
सिइक चायेकं, थुइका लुमंका जिं
हानं वया वं, यःया स्वां हं वःसा ।
त्वताःछवः, लँ याउँक हिला जिं
छुयाये जिं, व वया लँ पं वःसा ।
चिल्लाये दनावी, सतकय् न्हाँ जि
सुइतं अन्याय जुगु खनाः,तं वःसा ।
ख्वइ नुगः जिगु, सुयां स्या सःलं
ख्विं प्याइ मिखा, दुःख कं वःसा ।

संशोधन प्रस्तावय् सकारात्मक पक्ष नं दु कि ?

सानुराजा शाक्य

संसदय् संविधान संशोधनया प्रस्ताव सरकारं दर्ता याःगु दुसां संसदय् प्रवेश जुइ ल्यं हे दनी । तर थुकीयात हे त्वहः तयाः एमालें संशोधन प्रस्ताव लित कायेमाः धकाः संसद अवरुद्ध यानाच्वंगु दु । संसदय् प्रवेश हे मजुनीगु प्रस्तावयात कयाः संसद अवरुद्ध यानाच्वंगुयात संसदीय परम्पराया अःखः धकाः आलोचना जुयाच्वंगु दु ।

एमाले लगायत दलतसें संसद अवरुद्ध यानाच्वंगु पुचलय् एमाले, जनमोर्चा, माले पार्टीत जक मखु जनमुक्ति लोकतान्त्रिक व नेपाः पार्टी नं दुथ्यानाच्वंगु दु । एमाले, माले जनमोर्चा आदि कम्युनिष्ट पार्टीतसें आदिवासी जनजाति, मधेसी लगायत असन्तुष्ट समुदाययात सम्बोधन यायेत धकाः संविधान संशोधन याये हे दइमखु धकाः संसद अवरुद्ध यानाच्वंगु खः । तर आदिवासी जनजातिया दल धाइगु जनमुक्ति लोकतान्त्रिक व नेपाः पार्टी नं एमालेया हे लिउ लिउ संशोधन याये दइमखु धकाः संसद अवरुद्ध याः जूगु मत्वः । मेखे नेपाः पार्टी स्वयम् संविधान संशोधनया माग यानाः सङ्घीय गठबन्धन आन्दोलनया मोर्चाय् ब्वति कयाच्वंगु दु । थुकथं स्वयम्बल्य् पार्टीया लाइन छखे संसदय् नेपाः पार्टीपाखे सभासद जुयाच्वंम्ह सभासद पला मेखे धइगु खनेदयाच्वंगु दु । अर्थात नेपाः पार्टीया सभासद स्वयम् पार्टीया लाइन स्वयां मेगु लाइन खनेदु ।

सुयात सम्बोधन याये धकाः हःगु संविधान संशोधनया प्रस्ताव खः असन्तुष्ट आन्दोलनकारी दलतसें थ्व संशोधनयात समर्थन याये फइकथं नं संशोधनया प्रस्ताव वयाच्वंगु मदु । अथें धकाः असन्तुष्ट आन्दोलनकारी आदिवासी जनजाति, मधेसी लगायत दल मोर्चातसें एमालें थें संविधान संशोधनया हे विरोध मखसे संशोधनय् वःगु अन्तरवस्तुइ जक चित्त बुझे मजुगु खः । एमाले, माले व जनमोर्चा संविधान संशोधनया विरोध यानाच्वंगु धइगु थुकथं संशोधन याना वन धाःसा आदिवासी जनजाति, मधेसी दलतय् मागयात सम्बोधन यायेत संविधान संशोधनया याना वनेगु लँपु चाया वनीगु व विशेष यानाः एमालेया केपी ओली नेतृत्वया वंगु सरकार सत्ताच्युत जुइमाःगुया प्रतिशोध कथं थ्व सरकारया प्रत्येक पलाःयात मछिंकेगु कथं संविधान संशोधनया विरोध यानाच्वंगु खः ।

एमाले लगायत दलतसें संसद अवरुद्ध यानाः आन्दोलनरत दलयात धाःसा घाटा जूगु मदु । गुली संसद अवरुद्ध ताःहाकः जुजुं वनी थ्व संविधान

कार्यान्वयनया पलाः नं उलि हे लिचिला वनी । तर आन्दोलनरत आदिवासी जनजाति मधेसी दल मोर्चायात संविधान संशोधनयात कयाः जुयाच्वंगु अवरुद्धता उबले तक जक फाइदा जुइ गुबले तक स्वंगू दलया दथुइ सहमति मजुसे संसद अवरुद्ध जुयाः चुनाव यायेगु कार्यतालिका प्रभावित जुया स्थानीय तह व प्रदेशया चुनाव यायेगु ई दइमखु । थथे मजुसे सरकारं थ्व संविधान संशोधनया प्रस्ताव पारित जुइगु अवस्था नं मन्त, एमालें आन्दोलन याःगु कारणं दवाव सह याये मफुत सुयात धकाः संविधान संशोधनया प्रस्ताव हयागु व नं संशोधनया प्रस्तावय् मवइगु खःसा संविधान संशोधनया प्रस्ताव थातिं तयाः स्थानीय तह (स्वंगू दलत न्हूगु पुनर्संरचना कथं स्थानीय तहया चुनावया संभावना मदुगुलिं पुलांगु हे संरचनाया स्थानीय निकयया चुनावय् वनेगु खःला धकाः छलफलय् वःगु खनेदु) चुनाव धकाः सहमति यात धाःसा आदिवासी जनजाति व मधेसी आन्दोलनकारीतय् नितिं उपयुक्त मजुइफु । खयेतला चुनाव घोषणां यायेवं हे चुनावया वातावरण दइगु खँय् यक्व शंका दु । तराई मधेसय् यथास्थितिइ संघीय समाजवादी फोरम व मधेसी दलतय् सहमति मदयेकं चुनाव याये फइगु अवस्था मदु धइगु राजनीतिक विश्लेषण खनेदु ।

तप्यंक विरोध यायेबल्य् पहिचानया लिधंसाय् प्रदेश दयेकेगुली भिलेन म्हिताच्वंम्ह एमालेयात दकल्य् अप्वः फाइदा जुइ उकिं नेवाः प्रदेशया वकालत याइपिसं नं एमालें हे विरोध यानाः थःगु तुती थम्हं हे ध्यने थें जुइ फइगुयात नं ध्यानय् तयाः विरोध यायेमाःगु खनेदु ।

सरकारं हःगु संविधान संशोधनया प्रस्तावं थःपिसं माग याः कथं अदिवासी जनजाति व मधेसी समुदायया माग पुवंक सम्बोधन मयाः तर थ्व प्रस्तावं म्हिगः आदिवासी जनजाति मधेसीतय् मागया सुनुवाइ मयासे संविधान जारी यायेत न्ह्यःचिउपिं स्वंगू दलया आर्य समुदायया नेतातय् दथुइ दरार पिदनेत सफल जूगु दु । संशोधन प्रस्तावय् वःगु प्रदेश नं. ५ या सिमांकन संशोधनया प्रस्तावं कांग्रेस व माओवादी केन्द्रया ५ नं. प्रदेशया नेता कार्यकर्तातयत् संशोधनया प्रस्तावया विरोधय् वयेत पनाबिउगु दु । आदिवासी जनजाति व मधेसीतय् नितिं थ्व छगू अवसर नं खः ।

जव तक कांग्रेस, एमाले व माओवादी केन्द्र संविधान कार्यान्वयनय् छथाय् लानाच्वनी नेपालय् उत्पीडित आदिवासी जनजाति, मधेसी समुदायया नितिं अनुकुल राजनीतिक वातावरण दइ मखु । उकिं गथे आदिवासी जनजाति, मधेसीतयत् फुटाउ व राजगरया नीति ज्वनाः भीत शासन यानाच्वंगु खः उकथं हे थ्व स्वंगू दलयात गुबलें नं छथाय् च्वने मफइगु कथंया रणनीति ज्वनेमाःगु खनेदु । थ्व अर्थय् नं थ्व संविधान संशोधनया प्रस्तावयात सकारात्मक रुपं कायेमाःगु खनेदु ।

थ्व प्रस्तावं ५ नम्बर प्रदेशया आर्य नेतातयत् छथाय् तःसां कांग्रेस व माओवादी केन्द्रया ५ नं. क्षेत्रया छुं नेता बाहेक सिमांकन संशोधनया प्रस्तावय् वयेत वाध्य जुल । ५ नं. क्षेत्र बाहेकया कांग्रेस माओवादी केन्द्रया आर्य नेतात तप्यंक हे संशोधनया प्रस्ताव दु । थुकिं सत्तारुढ दलया हे आर्य नेतातयत् त्वाकेत नं सफल जूगु नं सकारात्मक हे खः । फुक्क प्रदेशय् सिमांकन संशोधनया प्रस्तावय् हयेबल्य् थ्व स्वंगू देय् फुक्क आर्य नेतात छथाय् च्वनाः माहौल हे मेगु दयेकीगु अनुभव संविधान जारी जूगु इलय् खने हे धुन । उकिं थ्व प्रस्तावया सिमांकनयात पारित याना एमालें ५ नं. प्रदेशया सिमांकन सहितया प्रस्ताव पारित जुल धाःसा ५ नं. प्रदेश थारु पहिचानया लिधंसाय् वनी ।

खः थ्व प्रस्तावं पहिचान सहितया प्रदेशया माग यानाचर्विपिं नेवाः लगायत समुदाययात तत्काल समुदायगत हित खने मदयेफु तर थारुयात थुकथंया सुविधा दइगु अवस्थाय् कन्हय् मेपिन्त नं उकथंया संभावना चाली । थारुतसें संविधान जारी याःगु इलय् याःगु आन्दोलन व सहादतया कारणं थ्व सिमित उपलब्धि दयेत्यंगु खः । यदि थुकथंया आन्दोलनया आँधी वेहरी भीसँ नं हयेफुसा भीसँ नं पहिचान सहितया प्रदेश हयेत ताः लाइ । तर आन्दोलनया उठान यायेत थाक्याच्वंगु इलय् छगू जक रणनीति मखु तःता रणनीति ज्वनाः थःगु लक्ष्य प्राप्तिया लँपुइ वनेमाः ।

४ नं. नं मगर बाहुल्यता प्रदेश जुइ । थुकथं संविधान संशोधन जुया वन धाःसा फुक्क प्रदेशय् धमाधम पहिचानया लिधंसाय् प्रदेश दयेका वने फइगु संभावनाया लुखा चालीगु संभावना खनाः हे पहिचान विरोधी एमालें थ्व संविधान संशोधन प्रस्तावया घोर विरोध याःगु खः । उकिं थ्व प्रस्तावयात नेवाः लगायत आदिवासी जनजाति तप्यंक विरोध याये न्ह्यः थुकी म्हिता थःगु लक्ष्य प्राप्त यायेगु लँपु चायेके फइगु रणनीति ज्वनेमाः । तप्यंक विरोध यायेबल्य् पहिचानया लिधंसाय् प्रदेश दयेकेगुली भिलेन म्हिताच्वंम्ह एमालेयात दकल्य् अप्वः फाइदा जुइ उकिं नेवाः प्रदेशया वकालत याइपिसं नं एमालें हे विरोध यानाः थःगु तुती थम्हं हे ध्यने थें जुइ फइगुयात नं ध्यानय् तयाः विरोध यायेमाःगु खनेदु ।

खः थ्व प्रस्तावं पहिचान सहितया प्रदेशया माग यानाचर्विपिं नेवाः लगायत समुदाययात तत्काल समुदायगत हित खने मदयेफु तर थारुयात थुकथंया सुविधा दइगु अवस्थाय् कन्हय् मेपिन्त नं उकथंया संभावना चाली । थारुतसें संविधान जारी याःगु इलय् याःगु आन्दोलन व सहादतया कारणं थ्व सिमित उपलब्धि दयेत्यंगु खः । यदि थुकथंया आन्दोलनया आँधी वेहरी भीसँ नं हयेफुसा भीसँ नं पहिचान सहितया प्रदेश हयेत ताः लाइ । तर आन्दोलनया उठान यायेत थाक्याच्वंगु इलय् छगू जक रणनीति मखु तःता रणनीति ज्वनाः थःगु लक्ष्य प्राप्तिया लँपुइ वनेमाः ।

भितुना ! भितुना !! भितुना !!!

कीर्तिपुर जेसिसया पुलांम्ह नाय: **विकास महर्जन** जेसिआई
नेपालया ४३ क्व:गु राष्ट्रिय सम्मेलनं राष्ट्रिय उपाध्यक्ष
त्याकादीगुलिं वय्क:यात भितुना नापं वय्क:या कार्यकाल सुथां
लायेमा धका: कामना यानाच्चना ।

सस: नेवा: रेष्टुरेन्ट

सागा: त्वा:, किपू-५

साहित्य

सुचुका तःगु प्रजातन्त्र

नाति महर्जन
च:चपा, पांगा

मिहग छम्ह वयँचा गामय् वल
जनताया दुःख खना: ख्वैख्वै म्येँ हाला जुल
जनता लुटय् यानाचर्चपिं नेतातय्गु
गाँ गाँमय् वना भण्डाफोर याना जुल ॥
जनता याकनं न्ह्यलं चाय्के माल
प्रगतिया लैय् न्ह्यावने माल
जनतां विकासया आज्जु थ्यंकेगु कुतः मया धका
सकसितं यःथे ब्वविया जुल ॥
सरकारं देय् विकास यायेगु मस्वल
जनता बेरोजगार याना तल
थ्व बेरोजगार हतय् यायेत याकनं
सरकारया गःताँ ज्ववने नु धाल ॥
सकल जनता मिलय् जुई माल
सहिदतय्गु म्हगस पुवंके माल
भ्रष्टाचारी चोरवजारी मदय्केगु खःसा
व वयँचित ग्वाहालि या: वा धाल ॥
गवलेनिसें देसय् प्रजातन्त्र वल
नेता व कार्यकर्ता राज याना नल
न्ह्यागु विकासया ज्यायायेत नं
न्हय्गु पार्टीया समर्थन काये मा: धाल ॥

नेतातसें प्रजातन्त्र वल जके धाल
प्रजातन्त्र जनतां अझतक मखनि धाल
जनतां प्रजातन्त्र धैगु ध्वँ खःला खिचा खः छुं हे मसिल
प्रजातन्त्र सिंहदरवारय् सुचुका तल धका हाल ॥

सत्ता ल्हातय् मला:तले ल्वाना जुल
प्रजातन्त्रयागु इज्जत हे मिया नल
विश्वया न्ह्योने धःस्वा:गु नेपामितय्गु छयों
नेतातसें क्वछुका बिल धका वयँचा हाला जुल ॥
प्रजातन्त्रया लागि जनता ल्हा:तुति दान बिल
मग्या:से छातिइ बन्दुकया गोलि फया काल
अजा:पिं वीर शहिदतय्गु त्याग तपस्या ल्वमंका
शहिदतय्गु अपमान याना जुल धका वयँचा खोल ॥

थ्व नेतात जनताया नेता धाय् मल्बल
मन्त्री जुलकि जनता म्वा:पिं जुल
नुगः दुने हि हे मदुपिं हँ इपिं
थःजक प्वा: जायक नयाचर्चपिं धाल ॥
नयनं गुलि फुपिं राहून थें नल धाल
देय्या धुकु दक्व खालि याये धुकल धका हाल
उलिमछि धुकूया सम्पति नलनं धःका छकः हे मतः
भखालीथें च्वंगु प्वा: ज्वनाव:पिं धका ब्वबिल ॥
वयँचा नेतातय् धायज्यूगु मज्यूगु धाल
मंढ्रं मखपिं जाकि द्रैय् लात धाल
पुलिसया न्ह्योने हे वयँ पहः पिकया वँला
नेतातय् यःथे ब्वविया जुल ॥
दंभि सुकूच्युथें सकूच्युपिं नेता जुया वल
पालित लाकां न्ह्याना यें देय् दुहाँ वल
थौं पजेरो गया सःसलय् वने दत नं मगा:नी
अझ देश हे मिया नयेगु स्वयाच्वन धाल ॥
थ्व नेतातय्गु वानि व्यवहार सकसिनं सिल
इमित आ: सत्ताय् तया: तये मजिल
अझनं इमि ल्हातय् सत्ता बियातल धा:सा
देश कुचा कुचा थला नई तिनि धका: हाल ॥
वयँचाला तसकं बुद्धिमानीथें च्वं
दक्व नेतातय्गु जातः पोला वःम्हथें च्वं
मस्यु गनयाम्ह वयँचा जुइ थ्व
वयँ जूसां राजनीति खँ स्यूम्हथें च्वं ॥

चिनाखँ

मतिना म्वाका तय्

ज्ञानीराजा मानन्धर

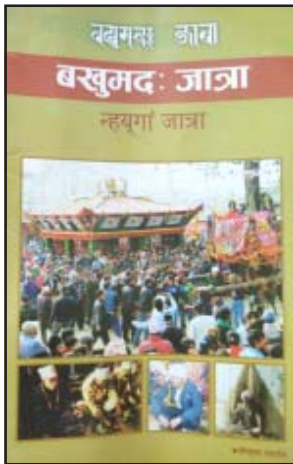
जिं तं क्यना, छ न तं क्यन
हेयेकिगु सुना ?
जिं घा:याना, छं न घा: यात
घा: पकिंगु सुना ?
जि न्वमवाना, छ न न्वमवा:
न्ववाकिगु सुना ?
चिकिचा धंगु खंयं, थःथः ल्वाना
भीत स्वाइगु सुना ?
निम्ह दुखी,लसताया क्षन गन वन
लयेतायेकिगु सुना ?
चुइका यनी छन्हु मतिनाया ना:चा
रक्षा याइगु सुना ?
छन्हु तिसिना वनी निम्हेस्या मिखा
म्वाकेत स्वइगु सुना ?
उकीं इलं लातले लयताया च्वने वा
भीगु मतिनायात भीसं म्वाका तय् वा !

पांगाया विष्णुदेवी
बालकुमारी जात्रा

ज्यापु महागुथि किपू
नगर समितिया न्हापांगु
पिथना
पांगाया विष्णुदेवी
बालकुमारी जात्रा
च्वमि दिपा महर्जन
मू १५०/-तका

बजारय्
वये
धुंकूगु
दु
थःगु
प्रति
सुरक्षित
यानादिसँ

बखुमदः जात्रा
न्हय्गां जात्रा

पत्रकार श्रीकृष्ण
महर्जनया खुगूगु कृति
बखुमदः जात्रा
(न्हय्गां जात्रा)
पिकाक
लहना मिडिया
मू ३०/-तका

हलिं नेवा: गुथि किपू कचां किपुली या:गु

“भिके-ल्ह्वने-न्हूधा: यायेनु”छयों तया चिनाखँ गोष्ठी ब्वंगु चिनाखँ छसिकथं
पिकया वनेगु तातुना थ्व चिनाखँ न्ह्यब्वयागु खः

१०.हे मनू छं छु नं ज्या या

दिपा हर्जन

किपुल्चा

सिप कला ता:हाक दु
ई भतिचा जक
हय् मनू छं छु नं ज्या या
समाजय् चिन्ह दयकेगु
छं छु नं ज्या या
कन्हय् कंस पुस्तां खनीगु
व छंगु नां च्वइगु
हय् मनू छं छु नं ज्या याना हँ
हाकन् मनू जुया:
थ्व हलिमय् लिहाँ वा
छगु न्हूगु ज्या याय्त वा

११.भिके ल्ह्वने न्हूधा: यायेनु

राम महर्जन,
की.न.पा. - १६, नगां

देय्या निंति न्हूगु संविधान
दय्काथें कार्यान्वयन याये फःसा
थुगु सीया दँ देय्या निंति ऐतिहासिक जुइ
ज्या ख्यलय् हये मफुसा छु जुइ ऐतिहासिक ।

तःभूखाय् ब्वया: सर्वसाधारण जनताया छँ

सतः, फल्चा:, देगः, बहा, बहि
अमूल्यागु सांस्कृतिक सम्पदात
ध्वस्त जूगु दु थ्व फुक्कः पुननिर्माण यायेमागु दु ।

भीत लानाच्वंगु घा: उलाक्यनेकथं
भाषा समस्या व समाधान याये
नापं स्वाना वइगु समस्या हिलावनीगु
संस्कार संस्कृति अलय नखःचखः ।

नाप स्वानाच्वंगु भीगु जीवन चक्रयात
थुइका: भिके ल्ह्वने न्हूधा: याय्नु
धइगु सम्बन्धय् भीपिं हे न्हापां
ईब्यः स्वया: परिमार्जित जुइ फय्के मा:गु खः ।

अयुनं परम्परगत, संस्कार, संस्कृति
नखःचखः रीतिथितियात क्वातुगु खिपतं
हितुहिंका सने हे मफय्क च्वना: च्वनापिं
गुवलेतक थ्व: संस्कारं मुक्त जुइ फइमखु ।
उवलेय्तक सिप शिक्षा दयेका:
राजनीतिया महत्व थुइका वने फइमखु
भीपिं न्ह्याबलें लिउने हे लानाच्वनी
थन मुस्किलगु छगू खँ थ्व दु की ।

परम्पराया संस्कार व संस्कृति नखः चखः
गुलि आवश्यक, अनावश्यक खः व थुइका:
भीगु पला: थासय् लाका: न्ह्यायेनु
अले जक भिके ल्ह्वने न्हूधा: यायेफइ ।

संघीयता धैगु छु खः ? जातीय राज्य धैगु छु खः ? छु संघीयतां देय् कुचा जुइला ?

(१) एकात्मक केन्द्रकृत राज्य प्रणाली धाःगु छु खः ?

छगू वाक्यं धायेगु खःसा राज्यसत्ताया फुक्क शक्ति व अधिकारत फुक्कं केन्द्रय् जुइगु शासन प्रणालीयात एकात्मक केन्द्रकृत राज्य प्रणाली धाई । एकात्मक राज्यय् सरकार व जनताया दथुई तःहाकःगु दुरी दइ अथवा सरकार जनतापाखें तापाई । उकिं जनतायात दइगु न्युनतम सुविधायी निंति नं केन्द्रय् वनेमाली । नेपालनं थौतक एकात्मक केन्द्रकृत राज्य प्रणाली दुगु मुलुक खः । गुगु आः संघीय राज्यय् रुपान्तरण जूगु दु । न्हापा राणातसैं केन्द्रकृत राज्य यात, अनलिपा राजां केन्द्रकृत राज्य यात अले आः लिपांगु चरणय् राजाया मेगु रुप कांग्रेस, एमाले व माओवादी केन्द्रकृत राज्य चलय् यानाच्चंगु दु । नेपालय् राज्यशक्ति व अधिकार फुक्कं सिंहदरबारय् दु !

(२) संघियता धाःगु छु खः ?

छगू लाइनय् धायेगु खःसा संघीयता धइगु देय्या थीथी राज्यत मिलय् जुया छगू कुसा दयेकेगु व उकिया अन्तर्गत च्वना थःत थःम्हं शासन यायेगु पद्धति खः । गन उर्पिं थःगु हकय् स्वायत्त जुइ व मंकाः सवालय् थःपिं अनुबन्धित नं जुइ । अर्थात् थ्व छगू कथंया महासंघीय ढाँचा खः । संसारय् संघीय राज्यया थीथी स्वरूपत दु । मुलतः संघीय राज्यया शक्ति बाँडफाँडया नियमयात तेस्रो समानान्तर प्रणाली व एकात्मक राज्यया शक्ति बाँडफाँडया नियमयात ठाडो प्रणाली । अर्थात् संघीय प्रणाली राज्यया शक्तिया बाँडफाँड समानान्तर कथं जुइसा एकात्मक राज्य च्वनिसें क्वय् जुइ । उकिं संघीय राज्यया अर्थ हरेक एकाइयात थःगु मामला थःम्हं हे निर्णय यायेगु स्वतन्त्रता, आत्मनिर्णयया अधिकार व थःगु हकय् थःगु कानून थःम्हं दयेकेगु व कार्यान्वयन यायेगु स्वायत्तताया अधिकारतक दइ । वहे राज्यत मिलय् जुया छगू संघ बनय् जुइ व व संघं केन्द्रया रुपय् ज्या याइ, गुकियात राज्यतसें हे केन्द्रीय संघया रुपय् निश्चित अधिकारत वियातःगु दइ । केन्द्र थःगु तजविजं थःगु अधिकार क्वय्या निकाययात प्रत्यायोजन यायेगु प्रणालीयात विकेन्द्रीकरण धाई । एकात्मक राज्य व्यवस्था वहे प्रक्रियां चलय् जुइ । तर संघीय राज्यत थःथःपिं समानान्तर ढंगं चलय् जुइ । उकिं विकेन्द्रीकरण व शक्तिया साभेदारिता फरक फरक खँ खः तर अप्वःसें छगू हे अर्थ बुझय् जुइगु व खँल्हायगु याइ गुगु एकदम गलत खः । उकिं विकेन्द्रीकरणय् च्वय्या अधिकार क्वय् प्रत्यायोजित जक जुइ तर संघीय राज्यय् धाःसा संघराज्यत दथुइ समानताया आधारय् अधिकारत बाँडफाँड जुइ व व राज्यत मिलय् जुया केन्द्रयात छुं मंकाः अधिकारत गुगु छगू संयुक्त व साभ्ना केन्द्रया हिसावं यायेमाःगु व यायेफुगु अधिकार त दइ, बिउगु दइ । अंग्रेजीया 'फेडरल' शब्दया अर्थ संघतय्गु शक्तिशाली केन्द्रीकृत सत्ताया निर्माण खः । गन संघत स्वतन्त्र व समान जुइ । अंग्रेजी 'युनियन' व 'कन्फेडरेशन' शब्दनं प्रयोग जुइगु याः । सर्वोच्च

सोभियत 'युनियन' खःसा अमेरिका व धाःसा 'कन्फेडरेशन' खः । उकिं संघीय राज्यया अर्थ, हरेक संघीय इकाईनं थःगु मामलाय् आपसय् स्वायत्त जुइगु व साभ्ना हितया मामलाय् आपसय् अनुबन्धित जुइगु पद्धति खः । थुजःगु संघीय देशतयके गुलिसिया केन्द्र (संघ) बःलाईसा गनं प्रान्त (राज्य)त बःलाईगु प्रणाली खः । भारतय् केन्द्र बःलाईसा स्वीजरल्याण्डय् क्यान्टनत बःलानाच्चन ।

(३) संघियता गुलि प्रकारया दई ?

विश्वय् संघीय राज्यतय्गु निर्माण निगूकथं जुयाच्चंगु दु । न्हापाया स्वतन्त्र राज्यतसे आपसय् समझदारी, सम्झौता वा सन्धि याना संघ निर्माण याःगु खः । थुजःगु संघीय राज्यय् संयुक्त राज्य अमेरिका, स्विट्जरल्यान्ड, अस्ट्रेलिया, सोभियतसंघ लगायतया पुलांगु संघीय राज्यत लाः । थुकियात राज्यत नापं वइगु बिधि (Coming Together) नं धाई । मेगु न्हापा छगू हे एकाइया रुपय् शासित जुया वयाच्चंगु एकात्मक राज्यत थीथी उप एकाईलय् विभाजन याना केन्द्र व प्रदेश दथुई अधिकारया बाँडफाँड सहित संरचना जूगु खः । थुज्वःगु संघीय राज्यत भारत, बेल्जियम, स्पेन, अस्ट्रेलिया आदि दु । थुकीयात जातिगत, भाषिक एवं धार्मिक, भौगोलिक बिबिधता दथुई राज्ययात कूचा दलीगु पाखें जोगय् यायेत राज्ययात नापं तइगु बिधि (Holding Together) नं धाई । उकिं संघियतायात जाती, भाषा, संस्कृति, ईतिहास व बिबिधता सम्बन्धि समस्यायात सम्बोधन याइगु दक्खिसिबय् बांलाःगु राज्ययन्त्र मानय् याना तःगु दु ।

आः भीगु नेपाः नं थ्वहे विधिकथं संघिय प्रणालीपाखे वनेत्यंगु दु ।

प्रदेशं स्वतन्त्र पहिचान व सार्वभौम अधिकार तथाः सम्झौता मार्फत छुं अधिकार संघयात बिइगु व्यवस्था जूसा उकियात महासंघ धाई । बेलायती उपनिवेशं स्वतन्त्र जुइधुंकाः सन् १७७६ निसें १७८७ तकया संयुक्त राज्य अमेरिका व सन् १२९१ निसें १८४८ तकया स्विट्जरल्यान्ड थुज्वःगु हे महासंघ खः । वर्तमान अवस्थाय् युरोपियन युनियनयात महासंघया नमुना मानय् यायेफु । महासंघीय प्रणाली अन्तर्गत केन्द्रिय सरकारया स्वतन्त्र संबैधानिक हैसियत व अधिकार दइमखु । थुकिं थःगु संघीय एकाईपाखें अधिकार प्राप्त याई । थुकिया अःखः केन्द्र प्रदेशय् हस्तक्षेप यायेफइगु व्यवस्था दुसा अजःगु देसयात अर्धसंघात्मक धाइ । भारत, पाकिस्तान, मलेसिया आदि देशत थ्वहे श्रेणी लाः ।

संघीय एकाईलय् थःगु मामिला व्यवस्थापन यायेत संघीय सरकारया भूमिका म्हो वा गौण व संघीय एकाईया भूमिका अप्वः महत्वपूर्ण जुल धाःसा अजःगु संघियतायात प्रतिस्पर्धात्मक संघियता धाई । यदि संघीय सरकारं हे संघीय तथा प्रादेशिक नीति प्रस्तुत याइगु वा निर्माण याइसा उकियात पीडक संघियता (Coercive Federalism) धाई ।

नेपालभाषा शिक्षा अभियानं शिक्षामन्त्रीयात ज्ञापन पौ लःल्हात

थःपिनिगु मांभाय् नेपालभाषायात शिक्षाय् दुथ्याकेमाः धकाः सः थाय् थासय् वना तयेगु नाप नापं स्कूल स्कूलय् नेपालभाषा ब्वकेगु अभियन नेवाः ख्यःया थीथी व्यक्तित्वपिन्सं न्ह्याका वयाच्चंगु दु । थ्व हे भ्रवलय् नेवाः वस्ती नेवाः स्कूल अभियान न्ह्यानाच्चंगु दु ।

लिपांगु इलय् वया नेवाः भाय् स्कूलय् ब्वनीपिं नेवाः मखुपिं भन भन अप्वया वःगु खँ पिहां वयाच्चंगु दु । नेपालभाषायात मचानिसें ब्वकेफत धाःसा जक अर्थात स्कूलनिसें हे ब्वकेफत धाःसा जक नेपालभाषा ल्यनाच्चनी धकाः नेवाः न्हयलुवाः नापं भाषिक कार्यकर्तातय्गु छगू हे मत जुइ धुंकूगु अवस्था दु ।

थ्व हे भ्रवलय् नेपालभाषा शिक्षा अभियान व शिक्षाय् मातृभाषा सरोकार पुचलं शुक्रवाः शिक्षामन्त्री धनिराम पौडेलयात नापलानाः शिक्षाय् मातृभाषायात कयाः ज्ञापनपौ लःल्हाःगु दु ।

उगु पुचःया दुजःपिं देवदास मानन्धर, विष्णु चित्रकार, दीपक तुलाधरया लिसें दुजपिन्सं न्हूगु संविधानय् नेपालय् ल्हाइगु फुक्क जनसमुदायया मातृभाषायात राष्ट्रभाषाया मान्यता वियाः थःथःगु मातृभाषायात स्वतन्त्र कथं उपयोग व विकास यायेदइगु व थःथःगु मातृभाषा शिक्षा कायेदइगु व्याख्या यानातःगुलिं उकथंया भावना कथं ज्या यायेत इनाप यानातःगु दु । अथेहे, ज्ञापन पतिइ विद्यालय शिक्षाया आधारभूत शिक्षानिसें माध्यमिक शिक्षातक मातृभाषा विषय अनिवार्य विषयया रुपय् अध्ययन यायेदइगु व उच्च शिक्षाय् थःगु इच्छा कथं आखः ब्वने दयेमाःगु खँ न्हयथनातःगु दु ।

अन्धविश्वासय् लिकुनाच्चंगु विज्ञान लुफिं हात कि थुकलं बीमाः पन्नारत्न महर्जन

नेवाः समाजय् थीथी कथं संस्कृतित दु अले थःथःगु कथंया धारणा दयेका वयाच्चंगु खने दु । संस्कृतिइ विविधता दुपिं नेवाः समाज दुने थथे याये मत्यः अथे याये मत्य धकाः थीथी कथंया अन्धविश्वास ल्यनाच्चंगु दु । अज्वःगु कथंया अन्धविश्वास दुने वास्तवय् विज्ञान सुलाच्चंगु दु धकाः पन्नारत्न महर्जनं क्यानादीगु दु । वय्कलं नेवाः समाज नाप स्वाका अन्धविश्वारय् लिकुनाच्चंगु विज्ञान नांगु सफू तकं च्वयादीगु खः । व हे सफूपाखें निरन्तर रुपं न्हयब्वया वयाच्चनागु खः – सं.

लँय् वनेबलय् लुफिं हात कि थुकलं बीगु चलन दु । थुकलं बीबलय् थुइक धयाः नं लुफिं हाकूगु थाय्‌यात सत्रु थें तायेकाः ब्वःनापं बीतिनि । लुफिं हानाःधाः जूगुयात बरु वास्ता मयासे लुफिं हाकूगु

थाय्‌यात अप्वः घृणा यानाः स्वइ । वास्तवय् भीगु लुफिं हाइबलय् नं पुर्खापिन्सं थुकलं बीगु थज्याःगु अर्थय् कयातःगु मखु । लुफिं हाःगुयात ध्यानय् तयाः थुकलं बीगु यानातःगु खः । लुफिं हाइ बलय् तुतिपतिनय् धाः लायेफु । तच्चतंलाइ बलय् लाकुचा हे चहिले फु । थज्याःगु धाः तच्चः मजुइकेत व याकनं लंकेत घालय् ई तयेगु यानातःगु खः । लुफिं हाकूगु थाय्‌यात ब्वःवियाः जूगु धाः लनीगु मखु । थ्वला भीगु आसवधानी त्वपुइगु त्वहः जक खः । भीगु म्हुतुइ च्वंगु क्वाःगु इलय् आन्टिसेप्टिक वासःया भाव दइ । गथे म्येया लाः (ई) लय् याकनं हि मख्वइगु वासः दयाच्चनी । भीत गनं नं थ्वाक्क थिक हाइबलय् काचाक्क ई भ्याः कयाः बुलेगु याइ । थुकिं भीत स्याःगु छुं भचासां क्वलाःगु महसुस जुइ । ईलय् वासःया ब्वति मदुगु जूसा अथे बुले बलय् नं स्याः

क्वलाइगु महसुस मजुइमाःगु खः । लुफिं हाइबलय् नं लुफिं हाःथाय् ई तये ज्वलं थुकलं बीगु खः । मेमेथाय् हाइबलय् ल्हातिं ई कयाः बुलेगु याःसां लुफिं हाइबलय् ल्हाती ई कयाः मबुसे थुकलं बीगु कारण लँय् वनाच्चनेबलय् तुती फोहर आदि दइगुलिं व ल्हातिं छुं नं ज्वना तयागु पाःलाःगु छगू कारा खःसा तुती फोहर दयाच्चने यःगुलिं तुती थी धुन धायेवं ल्हाः सिले मालीगु मेगु भन्भक्त खः । तुति ल्त्वनाः बाय् छयँ क्वछुता ई तयेत नं काचाक्क यायेत ताः मलाइगु व स्याः क्वलाके हथाय् चाइगुलिं थुकलं वियाः जूसां ई तयेगु याइगु खः । लुफिं हाकूगु थासय् थुकलं ब्यूगु मखु । सत्यतथ्ययात म्हासिके मफयाः थःगु भूल त्वपुइगु मनूया स्वभावं यानाः लुफिं हाःगु थाय्‌यात थुकलं बीगु याःगु जक खः ।

